

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centsus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

EN LO SIGLE DEL VAPOR.

No hi ha res al mon tant aixirit com los homes del dia. Per vanitat, ó per càlcul, han arribat á figurarse que gracias al progrés lo mon está bastant arregladet, y sense encomenarse á Déu ni al diable, en veient un tros de terra ahont hi haja déu ó dotze personas. que pogan anar una miqueta y que no sigan tant salvatjes com las altres, ja 'n diuhen ab la major serietat una nació civilisada.

¡Nacions civilisadas! Fransa, Alemania, Italia, Inglaterra... totas portan aquest nom, sense tornarse rojas de vergonya: en tots aquests estats s' enganya á las personas cándidas, fentlashi creure que la societat ha alcançat allí un grau d' adelanto molt satisfactori.

¿Qué més volen? Fins Espanya, fins la tronada Espanya s' ha adornat ab aquest titol. Espanya es també una nació civilisada y també parla del adelanto de las sévas costums, de la ilustració dels séus habitans y de la atmósfera de progrés que aquí 's respira.

¿Qué tal? ¿Volen sapiguer fins ahont arriban aquestas costums, aquesta ilustració y aquest progrés, pera formarse una idea de lo que s' entén avuy per nació civilisada?

Escollin.

Prop del Vendrell hi ha un poblet de mala mort, enclostat entre dugas montanyas, ahont viu, ó millor dit, ahont malgasta la existencia en Bartoméu.

Vostés no 'l coneixen, pero tant se val; jo si. En Bartoméu es un pagés com una torre, ab un clatell més enverinat que un bitxo, que no coneix la o; pero que sab todas las oracions y que ab un cop de puny mataria un toro.

No l' hi preguntin cap fetxa memorable de la séva existencia. Per ell lo temps passa en vá, y ni 'ls mesos ni 'ls días l' inquietan gran cosa: encara que 'l calendari no s' hagués inventat no l' hi faria cap falta.

Ell sab que vá neixre l' any mateix de la crema dels convents; que fa anys per Santa Quiteria; que 's vá casar pé 'l batre, quan vá haver passat la quinta; que son pare vá morir pé 'l bremar y sa mare l' endemá de Sant Jaume; que vá tenir la primera criatura tres dias avants de la festa major... y parin vostés de contar.

La séva genealogia 's comensa y s' acaba en ell mateix. De son pare no 'n coneix altra cosa que 'l nom y 'l primer apellido, y de sa mare sab que l' hi deyan la Xica de cal Pessetas. De sos avis no cal parlarne: sinó qu' ell ja comprén que tots los homes ha d' haver-ne tingut per forza, ni ménos se l' hi ocurriria que 'ls séus haguessen existit.

Educat per l' istil d' un matxo, ensenyat á menjar poch, treballar molt, llevarse dematinet y dormir á la pallissa pera recullir forza diners y engrandir l' hisenda, lo séu horisont es tant y tant reduhit, que fora de lo que passa entre las montanyas que rodejan lo séu

poblet natal, del resto del mon no 'n sab res absolutament, y, lo qu' es pitjor, no desitja sapiguerne. L' esperit de progrés, lo porvenir, la patria, la humanitat... per ell no existeixen. Alló no es un home: es un animal, una cosa que 's belluga, un inmens infusori que viu dintre la séva gota.

Varias vegadas, en diversas épocas, he parlat ab ell á casa séva, y sempre l' he vist del mateix modo. La séva existencia es monótona, invariable. Fà avuy lo mateix que feya als vint anys: lo séu trajo es lo mateix, las sévas ideas, si ideas se 'n poden dir dels raquitichs pensaments que reposan dintre 'l séu cervell, no avansan ni reculan, son sempre las mateixas.

La séva morada tampoch ha cambiat gens ni mica en lo transcurs dels anys. La té parada del mateix modo qu' estava quan vá neixre, y pensa deixarla tal com la vá trobar.

—Are si que ho tindréu bè, l' hi deya jo una vegada parlat del ferro-carril que 's feya per la comarca; ab aquesta via de comunicació podéu anar á Barcelona ab facilitat sense haver de caminar més que una horeta.

—Tant se me 'n dòna, vá respondre 'm; com que á Barcelona no hi tinch de fer res.

—¿Es dir que no 'us voléu moure d' aquestos terrossos?

—¿Perqué me n' haig de moure? Los méus pares no ván sortirne may y vivian bèn tranquils y felissos. Aixó de corre mon se deixa pé 'ls richs vanitosos que no saben que ferse dels diners.

—Pero bè ¿qué penséu vos? ¿quina idea teniu formada del mon?

—¿Jo? Cap. Mentres pugui vendre bè las garrofas, lo vl y l' ordi, lo demés tant me fa.

—Y donchs ¿qué no penséu en millorar, en viure ab comoditat, en crearvos una posició tranquila y decenta?

—¿Millorar? Aixó si; per ara, gracias á Déu, no 'm puch pas queixar: quan jo 'm mori me sembla que l' hereu trobará més doblas de quatre de las que vaig trobar jo.

—Y 'ls adelantos de la época, las conquistas del progrés, no 'us entusiasman, no 'us encantan?

—¿Vol que l' hi digui la veritat? D' aixó no me 'n cuydo. Jo lo que vull es estar bè ab Déu y cullir forza vi. Tot aixó del pugrés y dels adelantos no 'm fa gayre goig... porque... porque...

—¿Perqué? Dihéu...

—Perque 'l senyor rector diu que tot es obra del dimoni.

—¡Home, home, no siguéu d' aquest modol Deixéu-lo dir al rector. L' anar endavant sempre es convenient.

—¡Bah! Tot aixó son camándulas que per mi no fan: aixis ho havém trobat, aixis ho deixarem.

¡Aixis ho havém trobat, aixis ho deixarem! Vels' hi aquí la séva gran frase. Tot ho mira al través d'

aquest prisma; tot ho subordina á aquest trascendental principi.

Colocat al nivell intelectual de principis del sigle, no s' ha format cabal idea de tot lo que 'l mon ha avansat en xeixanta ó setanta anys.

Tem lo ferro-carril porque l' hi atribueix un origen diabólich; desconfia del telégrafo porque no comprén com pot ser que las cartas, —diu ell— passin per aquells fils de ferro sense que 's vejan; s' espanta al sentir parlar de retratarse porque també hi véu la má de 'n Banyeta...

Del fonógrafo, de las mil aplicacions de la electricitat, dels poderosos aparatos que esqueixan los núvols y illegeixen en la immensitat... es inútil parlarne: en Bartoméu ni tant sols sab qu' existeixen.

Com qu' ell no sab de lletra, no se l' hi ha ocorregut ferne ensenyar als séus fills, que viuhen, com ell, saturats d' ignorancia per tots quatre costats.

L' heréu; quan siga un home, será un infelis carregat d' unsas: en quan als demés, si treballan menjarán, y si no, la passarán molt magre.

Mesqui y miserable hasta la exageració, en Bartoméu no es capás d' aluixar un xavo pera contribuir á las milloras de que algunas ánimas caritativas han dotat al poble

—¿Qué n' haig de fer de la font nova? ¿Qué no tinch aygua á casa?

—¿Perqué tinch de donar res per l' estudi? ¿Qué hi van los méus?

—¿Qui 'm fa gastar quartos pé 'ls fochs de la festa major? Que no 'n fassin de fochs.

Y aixis per l' istil.

Pero todas las medallas tenen dret y revés.

¿Qué 's tracta de regalar una corona á la Verje tal é qual?

En Bartoméu es al cap de la llista.

¿Qué 's vol fer un vestit nou á Sant Pancrás?

En Bartoméu paga.

¿Qué faltan diners pera la campana xica?

En Bartoméu ne dona.

Mentres s'iga amollarlos al rector, en Bartoméu es l' home més generós del mon... sinó que al ser á casa séva de vegadas diu que 'l rector derrotxa massa.

No acabaria may si havia de completar ab tots los séus detalls la pintura del nostre héroe.

En Bartoméu ¡pobre home! créu qu' es felis porque ni sab qu' es la felicitat, y tots los consells, aspiracions y desitjos que comunica als séus fills s' enclouhen en tres:

Que arpleguin forza quartos.

Que no 's deixin desencaminar per la gent aixelabrada.

Y que quan siga mort l' hi fassin un bon bé.

***

Després d' això, pregunto: ¿se l' hi pot donar a aquest home lo títol de civilisat?

No: això es un verdader salvatge del segle del vapor, un soldat de la ignorancia y un destorb per la marxa del progrés.

Ja se que 'm respondrán:

—En Bartoméu, dirán vostés, es un home sol, y una flor no fa estiu ni un espanyol ressagat proba que tota la Espanya se trobi en un estat d' atrás tant deplorable.

¡Què 'n van d' equivocats!

Es veritat que en Bartoméu es un sol home; pero jo 'ls asseguro que, salvats algunes petites variants, filles del caràter, de la localitat y de la posició de cadascú, a Espanya hi ha molts cents, molts mils, ... molts milions de Bartoméus.

C. GUMÀ.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Al *Bon Retiro* ab la *Norma* varen debutar las germanas Sofia y Julia Ravogli.

Lo mèrit de aquestas artistes es ja conegut del públich, apesar de que demostra lo contrari. Jo, francament, com que l' any passat ab lo ditxòs poagre no vaig poderlas anà a sentir, me creya que era veritat tot lo que 'n deyan los diaris. Aquesta temporada, gracias a Déu, y a las ayguas de Caldas y sobre tot y especialment, gracias a las polastradas que a ca'n Rius me davan, he pogut arriscarme a sentir-las, convensut de que eran quan méns unas *Marchisio*.

Era 'l dijous y pluvia a bots y a barrals. La Plassa de Catalunya semblava un camp ab plantè de arròs: no hi havia ni un bossi de puesto per posar la punta del péu, que no fós plé d' aigua, y jo per això cap al *Retiro* falta gent.

Ab més *trajos de pop* que de persona vaig arribar allí y entre espolsarme com un gos de Terranova quan surt de l' aigua, y anarme 'n al puesto, va venir tot just per alsar lo teló.

Tots coneixen l' obra mestre de Bellini y per lo tant los hi estalvio 'l treball de dirlos l' argument.

Al apareixe una de las Ravogli, 'ls abonats als palcos de més aprop del escenari, la van saludar. Fins aquí no hi ha res de mal.

Lo mal es en que després de haverla sentida com desafinava y ho feya bastant malament també l' aplaudian. Jo no me 'n savia avenir. ¡Ay, ay, aquesta es una de aquelles notabilitats? ¡Amigo ja 'ls la dono!

Surt l' altra germana y l' ovació de sortida 'm va fer creure que seria molt millor artista que l' altra; pero a las quatre notas, *puput*, si m' embrutas t' enmascaro.

Quant cantan a duo encare poden mitj passar; pero això no compensa 'ls galls ni desafinaments de quan van cada una pel seu cantó.

Y jo sempre he sigut enemich d' aquells aucells de America que han de anar aparellats dintre la gabia.

—Lo dissapte sent lo benefici de 'n Proux, se va cantar un *Rigoletto* molt enrahonat. La De Sanctis y la Cescati van ser obsequiadas ab flors. S' ho mereixen de debò.

—Dilluns benefici de 'n *Rubys*. Com que feyan la *Norma*, no vaig anarhi.

Al *Principal* la Marini ha estat sublime en la *Suor Teresa*. Tant lo benefici de 'n Cola, com lo de 'n *Liegheb* van estar molt concorreguts. Los beneficiats tingueren regalos y molts aplausos.

Lo diumenje a la tarde 'l Canonge va dar una funció de prestidigitació y escamoteig ab los corresponents regalos humoristichs ó *cómicos*, com diu lo Merlin català.

Al *Tivoli* dissapte y diumenje van fer tres representacions *De la terra al sol*.

Tant un dia com l' altre, va haverhi un *lleno* que feya por.

L' *Espanyol* ab los *Polvos de la Madre Celestina*, va entretenir als quatre vehins que ni ab lo susto de la *Dona d' aigua* poden treure 's la costum de en haver *dinat* baixar un rato al teatro.

Ja no son únicament las personas que puguin guanyarse la vida. Los elefants del *Circo Ecuestre* son una proba de lo contrari.

Aquests animalassos tocan l' orga, la trompeta, fan equilibris, gimnasia: en una paraula, no més los falta parlar per semblar personas.

Ey, personas grossas.

A *Novetats* la Mena y en Tutau hi fan anar a la gent a professó feta. Me sembla que aquest hivern se cansaran de guanyar diners.

Com que després de un bon dinar vé 'l *Champany* y detrás de las professons la custodia, espresament, me he guardat per l' últim lo parlar del *Teatro Lirich* about l' *Amleto* del mestre Thomas ha sigut l' aconceixement de la senmana.

Pocas vegadas he sortit de un teatro ab impressió tan grata com la que 'm va deixar lo baritono Lhérie en la interpretació del difícil paper de *Amleto*. Si no van anarhi es impossible que 'ls pugui explicar lo bé

que aquest distingit artista compren lo difícil personatge que l' eminent Shakespeare va crear com la personificació de una de sas millors figuras.

La escena del tercer acte es un teixit de delicadesas de primer ordre que colocan al Sr. Lhérie a la altura dels més celebrats trágichs.

La Donació ab sa veu fresca y cristallina matisa de perlas alguna de las frases del quart acte, arrancant aplausos de debò a la numerosa concurrencia que de bot a bot omplia l' elegant y suntuós teatro.

Las demás parts van anar bé, aixís com lo coro.

La orquesta un xiquet *arronsada* en lo quart acte; lo demás bé.

La escena de aquell modo.

Aquesta revista es massa llarga y no puch ocupar-me de l' obra de 'n Riera y Bertran *Corona d' espinas*, estrenada a Romea. Ho deixarem, si 'ls sembla, per la senmana entrant.

N. N. N.

LA CANSÓ DEL JORNALER.

Treball, Educació, y Amor.

Nascut del pols de la terra, may sò viscut de la guerra, sempre he estat soldat de pau.

Del matí fins la vesprada, ma persona tinch llogada, del deber feintme'n esclau.

Y entre angúnias y fatigas, passo sempre conformat, faig igual que las formigas: ni un moment resto parat.

L' amo 'm lloga per la feyna, jo 'l treball faig pel diner; y al dissapte, al deixar l' eyna, fém las paus del mercader.

Tant bon punt lo taller deixo, dret ma llar me dirigeixo, resguardant mos butxacons; y, per evitar bescomptes, desseguida passo comptes, segons mas obligacions.

Trech primer per la dispesa; trech pel sastre y pel barbè; trech pel lliit, per la llimpiesa y altres gastos que un hom' té.

Y després, si res me sobra, ho col-loco a un raconet, puig may sobra al home pobra una poma per la set.

Com que 'ls sérs que 'l sér van dar-me, sols pogueren ensenyarme de se honorat y treballat,

'vuy me trobo fet ja un home, sens sabé fe anar la ploma, ni llegir més que 'l B-A ha.

Pero jo agafo 'l meu libre cada vèlla, havent sopat, y envers l' *Ateneo* libre m' encamino apresurat.

Perque esséntne d' allà soci y agradantme 'l sapiguer, ab poch cost, per mon negoci, se m' ensenya 'l menester.

Sè que hi há qui això 'm critica; pero a mi... ves, ¿qué m' explica? ¡Si de Déu també 'n van dir!

Jo 'l que sent que a la senmana tinch de ferne una *campana*, sens poguerne prescindir.

Y es, que hi ha una moreneta, a qui admira 'l mateix sol, tant hermosa y tant ben feta, que mon cor va cassá al vol.

Y com qu' ella no vol creure que l' estimo, estantne ausent, no hi ha més, l' haig d' aná a veure, quan de menys semanalment.

Y es bonich al vindre 'l dia que, de comuna armonia, várem designarne 'ls dos; puig no bé sent sonar l' hora, ja un somris dols qu' enamora; mou son llabi candorós.

Mentres tant jo al punt acudo y aguardantme ella al portal; entre saludo y saludo, ja m' allarga un tóu sitial.

Festejém luego una estona, dihentos tot lo que sentim; y al venir l' hora més bona, sempre ab pena 'ns despedim.

Vè per fi 'l dia de festa, dia que al descans se presta, pero no pel jove obrer; puig encara que no cobra, sempre a n' ell feyna l' hi sobra que no pot deixá de fer.

Al matí 's muda y s' arregla, sempre actiu y diligent; sos assumptes posa en regla y visita algun parent.

Vá a la tarda al *Ateneo* y a passeig, si aixís l' hi plau; y a la nit, n' es son recreo, 'ná a comedia ó 'ná a sarau.

Tal, passada la senmana, sempre a orient l' alba galana apareix, d' un dilluns nou; y al igual que la primera, van passantne al seu darrera, sens que 'l temps may digui proa.

Més l' obrer, qu' en l' esperansa constant viu de pendre estat, al notar qu' anys sols avansa, determina's d' un plegat.

Y parlanne a sa estimada, als seus pares y al Rectó, al venir la capvuitada ja n' es feta la funció.

Ja es casat: ja ré ambiciona, puig l' amor té de la dóna per qui sempre ha sospirat; y si esclau del deber n' era, doblement se 'n considera des que 's troba enmullerat.

Pero com Naturalesa tot ho fá sempre com cal, la que n' era sa promesa correspondre'l sab igual.

Y orgullós de l' armonia en que viu, sense zèl, complementa sa alegria quan un fill l' hi envia 'l cé.

Tarrasa 30 de Setembre de 1882.

J. MARINELLO.

MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Si no 'ls sab mal aquesta senmana dedicarem la present secció a alguns ingenis francesos contemporaneos.

Teodor Barriere era un autor xispejant del qual acaba de representarse, are mateix, ab molt éxit, una comedia postuma.

En una de las sevas obras anteriores s' hi troba 'l següent dialèch entre 'l galant jove y 'l barba, que l' hi representa oncle:

—Es una mica massa, diu lo jove, me dona paraula de concedirme la mà de la seva filla, y sense més ni més, l' entrega al meu cusi Mariano.

—Y qué, respon l' oncle ab molta tranquilidat: en Mariano té la mèva filla, y tú tens la mèva paraula. Aixís tots dos teniu alguna cosa.

Marionet es un artista que ha mort pobre com una rata. Veritat es que havia seguit molts oficis:—cómich, grabador, pintor, músich, fotógrafo, etc., etc.—y ja se sab: home de molts oficis, pobre segur.

En temps de l' imperi, van concedirli la creu de la Legió de honor; pero duya una livita tant tronada, que 'ls traus estavan tots ratats.

—Mira que perderás la cinta, l' hi advertia un seu amic.

—¡Qué hi farás! responia Marionet. Desde que 'm han nomenat caballer, la mèva livita no 's pot tenir de riure.

Noriac era un periodista de mèrit que ha mort un d' aquests dias, de una malaltia que l' ha tingut postrat cosa de tres anys.

Un company al visitar-lo l' hi preguntava:

—¿Cóm aném?

—Pessimament.

—Amigo, noy, es precis conformarse: la mort es un camí que tots l' hém de fer.

Un moment de silenci. Al últim Noriac exclama:

—Si, es veritat: tots l' hém de fer; pero jo més m' estimaria viure... Será si tu vols un capritxo de malalt.

ESQUELLOTS.

Donaria qualsevol cosa per ser polítich y parlarlos ab tota l' extensió possible de lo que avuy es l' objecte de todas las conversas de Barcelona, es a dir, de las llistas electorals per Diputats provincials.

D' aquestas llistas resulta que tenint vot, segons l' última ley, tots los majors d' edat que saben llegir y escriure, tots los contribuyents per subsidi ó per territorial y tots los llicenciats del exèrcit, Barcelona, ciutat de 250,000 ànimas no conta més que 13,082 electors.

Resulta, donchs, que Barcelona es la ciutat més pobre y més ignorant d' Espanya: la que a proporció dels seus habitants té méns contribuyents y més burros.

* *

«Serà veritat?
Jo crech qu'è molta veritat aquell ditxo: «Piensa el
ladron que todos son de su condicion.»
Y aixís ha succehit que 'ls autors de las llistas s' han
près lo pòls à si mateixos quan han tractat de coneixe
l' ilustraciò de Barcelona.
Volian fer lo retrato de la segona capital d' Espanya
y han fet lo seu retrato.

Un diálech:
—Vinch à presentar la sollicitud de inclusió à las llistas
electorals de D. Fulano de Tal.
—¿Sab de llegir y escriure? pregunta un de la comissió
del Cens.
—Si senyor.
—Donchs ha de venir ell mateix à comprobarho.
—Aixó ray, envíhi 'l à buscar.
—No soch criat de ningú.
—Home sembla mentida que vosté siga de la Comissió
del Cens.
—¿Perqué sembla impossible?
—Senzillament. Ignoro si sab escriure; pero lo qu' es
de llegir la lley, dispensim; pero no 'n sab gota.

Diumenje, dia 15 del corrent se celebrarà en lo *Teatro Principal*
un aconteixement musical.
Me refereixo al concert-Vidiella, en lo qual s' ex-
cutaran 32 pessas. L' entrada no val més que una pes-
seta.
Tant mateix de pessas podrian posar n' hi 34 y sor-
tirian à cuarto cada una.

Ja saben que Vidiella es un dels nostres més nota-
bles pianistas, si no 'l primer.
Tè aquí à Barcelona molts admiradors, sense contar
als que no l' hajan sentit encare, que aquestos ho serán
desde 'l moment que 'l sentin
Per lo tant, ja ho saben: demà passat al *Principal*.

Obra en mon poder una carta de Sant Feliu de Llo-
bregat, donantme compte de la pelegrinació que alguns
mansos y altres aficionats à fer xerinola, han celebrat
à Sant Francesch de ca 'n Codina, 'l dia 8 del corrent
mes.

Y perque se n' enterin aquí ván uns quans párrafos
de aquesta carta:

«Son las nou del matí: los pelegrins arriban à l' esta-
ciò de Sant Feliu acompanyats de 20 capellans, 13 ar-
regladors, un redactor del *Correo catalan* y un Sant
Cristo de Bellém.

«Un cop à dintre l' estació ressonan varios vivas al
inmortal Pio IX (tant immortal que al últim vá morir
com tots los homes), à Lleó XIII (que també 's morirà)
y à la Joventut catòlica (que ab lo temps se farà vella).

«Los pelegrins son molt amants del xivarri. Ells
creuhen que 'l cèl se conquista à crits y jo fins crech
que San Pere se 'ls treurà del davant per baladrers. Al
entrar à l' Iglesia cantavan lo «*Ruca l' inferno, bramí
Satan*» y 'ls que bramavan eran ells.

«Després se celebrà un ofici del hú, hi hagué un ser-
mó de ca 'l Afarta-pobres, suposat que may més s' aca-
bava, y al mitj dia tot eran mal-de-caps per veure
ahont dinarian, perque à copia d' exercicis espirituals
se 'ls havia despertat la gana.»

«Y à la tarde, en companyia de las manadas d' ove-
llas que havian anat compareixent del pobles vehins se
'n anavan tots à ca 'n Codina, alsant pèl camí molta
polsaguera.

Y are vé 'l bó.
Un cop à ca 'n Codina 'ls uns per aquí, 'ls altres per
allà, asseguts à terra y fent rodonas, alló no era una
pelegrinació sinó un firal, que ni al Ninot los diumen-
jes à la tarde.

Hi havia dos taulas de torrat, tres de ayguardent,
quatre ò cinch xufleros, tres castanyeras y una cáfila
de xicots que venian goigs, butifarras y ví. Lo espiri-
tual y lo material.

Al mitj de l' era s' alsava una trona y mentres un
predicador se desganyitava, 'ls més dels pelegrins ana-
van brenant. En una rodona composta de donas hi ha-
via un capellà al mitj assegut, sense res al cap, la so-
tana arremengada y un gat de ví al costat.

—¡Ay Senyor, vaig pènsar, es tant bona la sanch de
Cristo!

«Al entornarse 'n avall tothom cantava. Era que 'l
ví estava fent l' efecte.

Al entrar en l' iglesia de Sant Feliu, entre las em-
pentas, hauria vist als capellans fentse fer puesto, po-
sant las mans als pits de las donas y obligantlas à ti-
rarse endarrera.

A l' iglesia varen benehir als pelegrins, de manera
que si *beneyts* eran al entrarhi, al sortir n' eran dos
vegadas.»

D' aixó 'n diuhen actes religiosos aquests amants de
la serracina, dels escàndols y dels tiberis.

Vaja, que Déu los fassa bons.

En los casals de Junqueras s' hi ha montat un gran
saló de ball que vé à sustituir al de Novedats.
—Es bonich y espayós aquest escorxadore de raspas,
deya un tronera posantse 'l barret de cantó.

En los sis primers mesos d' aquest any 'la població
d' Espanya s' ha aumentat en la cantitat de 47,199 in-
dividuos.
¡Sembla impossible qu' en sis mesos hi haja tanta
gent desgraciada!

A Fransa concedeixen una pensió als ferits de las
jornadas del imperi.
Se presenta un tipo à la comissió respectiva deman-
tant la pensió mensualment.
—Jo vaig rebre, diu una ferida à la cuixa.
—Pero la ferida se 'us déu haver curat.
—Si; no se 'm obra sinó cada cap de mes, lo dia de
cobrar la nómina.

Lagartijo tracta de retirarse à la vida privada, des-
prés de las corridas de Zaragoza.
Y un periòdich assegura que 's tallará 'l quot y l'
oferirà à la Verge del Pilar.
Com que de totas maneras ha de torear encare, nos-
altres l' hi diriam:
—Ojo Lagartijo, ojo al toro. ¡Fiate en la Virgen y no
corras!

Frasse de un parroquiá, al sortir de casa de un sas-
tre ahont l' han connat de mala manera:
—Vaja, qu' entre 'ls lladres y 'ls sastres no hi ha
més que una petita diferencia; los lladres vos roban
despullantvos y 'ls sastres vestintvos.

QUÉNTOS.

Un quiento del temps dels frares.
Hi havia un d' aquells tipos que era conegut de tot
Barcelona per las turcas que agafava. Un dia una colla
de bromistas varen trobarlo dormint la mona al péu de
un convent, y per divertirse varen vestirlo de frare y
durlo al interior de l' Iglesia.

L' endemà dematí al despertar, 's troba rodejat de
la comunitat. Lo pare prior l' hi pregunta:

—¿Qué feu aquí?
—Miri aquí, m' hi estich.
—¿Y qui sou vos?

Lo borrarxo mirantse de dalt à baix y veientse ves-
tit de frare, respongué:

—Això si que no ho sé; pero ja veurán, jo avants era
en Pinya... Vajin fins à casa, carrer de 'n Mònach à
veure si hi soch: si no m' hi troban seré en Pinya; are
si m' hi troban, seré 'l que vostés vulgan.

En un vagó de ferro-carril, un viatjer suplica als de-
més que no fumin.

Cinch minuts després ell tréu un puro y l' encen ab
la major tranquilitat.

Tots los pasatjers s' alborotan.
—Senyors, diu lo fumador: dispensin, à mi 'm passa
una cosa molt estranya. No puch sufrir més que 'l
fum del meu cigarro.

Un empresari, trobantse sense cap comedia per es-
trenar, se 'n vá à donar mal temps à un autor que n'
hi havia promés una.

—Y la comedia ¿cóm está? l' hi pregunta.
—Home, s' hi está treballant.
—Miri que avants de que s' acabí 'l mes la neces-
sito.

—Bueno, jo l' hi dono ma paraula...
—Ja veurá dispensi: no estich per paraulas; lo que
vull son *actes*.

En un estudi:
—Vamos à veure noy, si sabs dirme Inglaterra ahont
está situada?

—Qué vol que l' hi diga: déu ser pèls vols de casa
mèva, perque cada vegada que trucan à la porta diu
lo meu papà:—Un *inglés*.

Un bisbe tenia una nit alguns convidats à taula.

Y succehi que al anar à agafar una plata 's cremá
'ls dits, y mogut pèl dolor, se l' hi escapá un renech.

Una senyora, al sentirlo, 's tregué una cartereta y
un llapis y féu com qui anés à escriure.
—Y are ¿qué vol apuntar senyora? l' hi preguntá 'l
bisbe.

—Res, l' oració contra las cremaduras.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.
—¿No 'n prima al revés—primera
del Albert, Sr. Climent?
—Sí, tres-dos que un mal dolent
lo fá patí en gran manera.
—Al contrari, res de mal
prima—inversa qu' era pobre?
—Tres ho crech si ho dos, de sobra.
—Donchs are es rich y es total.
UN TAPÉ Y F. DE T.

II.
Ja per fer l' *hu tinch pagat*
lo dos que faig à n' en *Tot*
y encare no n' he tastat.
UN CARRILAIRE.

MUDANSA.

Sabrés lo que 'l poble fá
si lo *tot* posas ab *a*;
y lo que 'l sabater iè
si lo *tot* posas ab *e*;
y 'l que à la pell sol sorti
si lo *tot* posas ab *i*.
SIR BYRON.

CONVERSA.

—¡Antonieta!...
—¿Qué vol Senyora Laya?
—¿Sab com se diu la dona del municipal?
—Miralles, crech.
—De nom de fonts vull dir.
—Totas duas ho hém dit.

TRENCA-CLOSCAS.

—*Cansas y amolas—Jo?*
Combinar las lletras de manera que 'n surti un autor
dramátich.

QUADRAT NUMERIC.

Omplir los pichs ab números que sumats diagonal, ver-
tical y horisontalment dongan la suma de 29,
PETIT ROI DE L' OLIMPE.

CREU DE PARAULAS.

Omplir los pichs ab lletras que horisontalment digan lo
nom de una flor y verticalment lo de un utensili de taula.
—Suprimint los quatre pichs extrems resultarà del primer
modo lo color del meu sobre-todo y verticalment lo que
fán al Retiro.—Suprimint los altres quatre pichs sor-
tirà en lo mateix ordre lo més dols y una proposició.
UN PITEU.

GEROGLÍFICH.

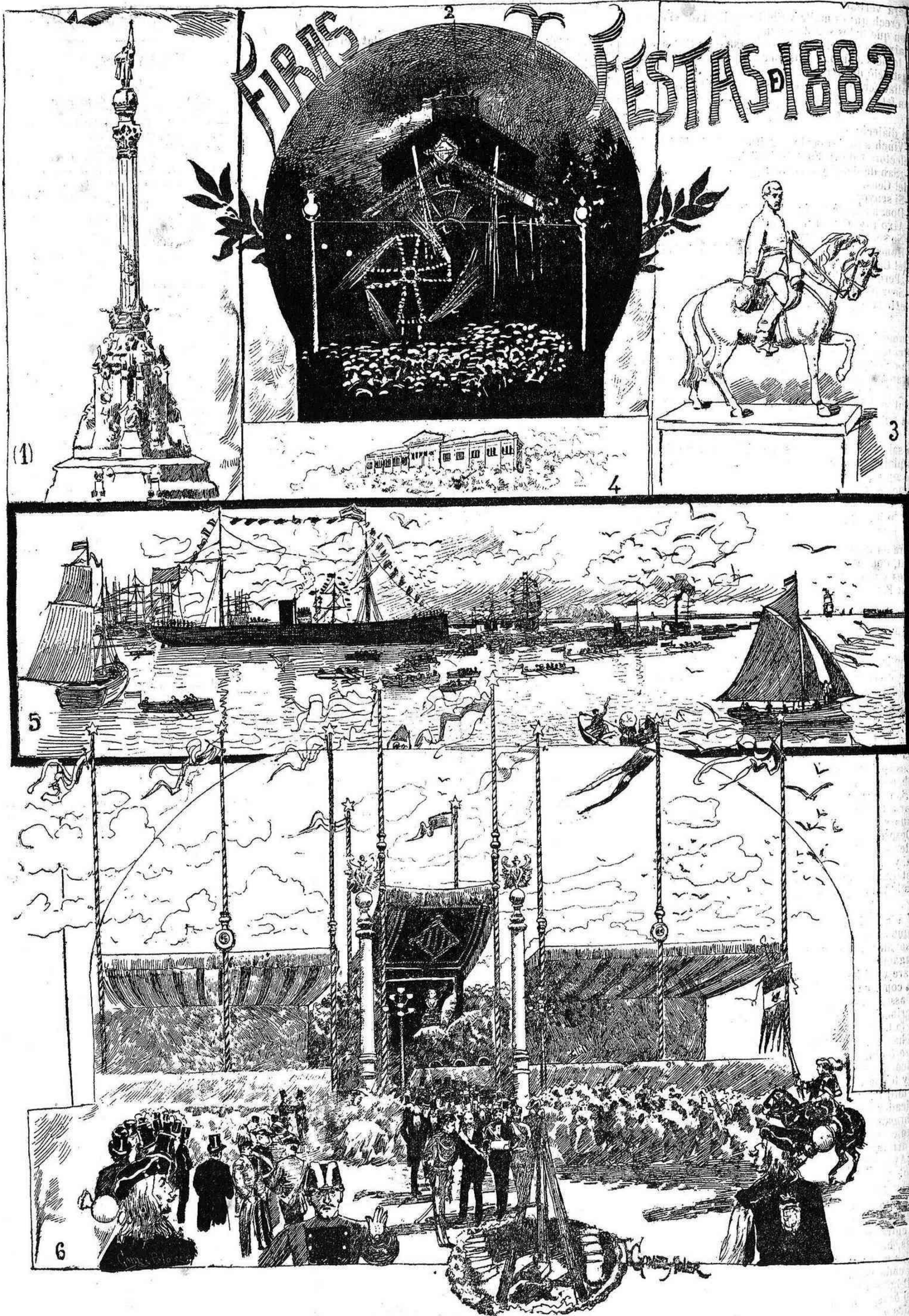
1.000.000
SALUT LO DINERS
er.

LO DEL LLOBREGAT.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—*Ca-ma-cho*.
- Id. 2.ª—*Ra-mi-ra*.
- MUDANSA.—*Pau, Peu, Piu, Pou*.
- CONVERSA.—*Paris*.
- TRENCA-CLOSCAS.—*Ros de Olano*.
- LOGOGRIFO NUMERIC.—*Serafi*.
- CREU DE PARAULAS.
A M
M O
A M B R O S
M O R E R A
O R
S A
- GEROGLÍFICH.—*Per punts las sastresas*.

Núm. 1. Projecte de monument á Colon.—Núm. 2. Fochs artificials en lo Nou Mercat de Sant Antoni.—Núm. 3. Projecte d' estàtua del General Prim.—
 Núm. 4. Museo Martorell.—Núm. 5. Las regatas.—Núm. 6. Ceremonia de colocació de la primera pedra al monument á Colon.